

Nappaat Huntington sunaana?

Nappaat Huntington sunaana?

Nappaat Huntington qaratsakkut nappaataavoq kingornuttagaq ajorsiertortartoq. 30-it 50-illu akornanni ukiulinni ersiuteqalerajuppoq, siusinnerusukkulli kingusinnerusukkullu aamma nappaatigineqalersinnaasarluni. Nappaammut atsiunneqarpoq Amarikamiu nakorsaq George Huntington, 1972-imi nappaammik nassuiaasoq.

Ersiutit

Nappaammut ersiutit inummiit inummut- allaallumi ilaqtariinni allanngoraqaat. Aalanermut, inuttullu ilisarnaatip imal. silassorissutsip allanngornerannut atatillugu ajornartorsiutit allat takkukiartortarput, naggataagullu taakkunanit pingasunit tamanit ersiuteqalersarpoq. Naapaatip suussusersineqarneraniit agguqatigiisillugu ukiut 15-it 20-illu akornannik sivisussuseqartarpoq.

Timikkut ersiutit

Nappaammi Huntingtonimi, malunnanngingajattumik eqqissiveqannginneq, niaqqup, tallit nissullu imal. timip pissusissarinngisaminik pikeriartarlarsarnerat, amerlanerpaani takuneqartarpoq. Taama avatit/timip pikeriartarnera taaneqartarpoq chorea (grækerisut qitimik isumalik). Napaniarneq, qerataneq kigaatsumillu pissuseqalerneq ajornartorsiutaalerajupput.

Inuttut misigissutsikkullu allanngorneq

Nappaat, inuttut ilisarnaatip imal. misigissutsip allanngorneranik kinguneqarsinnaavoq. puffajasunngortoqarsinnaavoq, kamajasuunngortoqarsinnaavoq narruummiasunngortoqarsinnaalluniluunniit imal. piviusorsiuunngitsunik takorluuisoqalersinnaalluni isumassarsisoqarsinnaalluniluunniit. Nikallunganermik ilaqarsinnasarportaaq.

Silassorissutsip allanngornera

Nappaatip silassorissuseq eqqoraangagu, ukkassisinnaassuseq, eqqaamasinnaaneq, pilersaarusersinnaaneq aqqisuussisinnaanerlu sanngiillisarput. Amerlasuuni puigortunngornermik kinguneqartarpoq. Nappaatertik paasisimagajunngilaat ikiorniarneqarnerlu ajornakusoortissinnaasarlugu.

Patsisaasoq kingornussisarnerlu

Nappaat Huntington- pingaartumik qaratsap immikkoortuinik timip aalaneranut aqutsisunik eqquisarpoq. Piffissap ingerlanerani qaratsami immikkoortut qaap nalaaniittut allaniittullu sunnerneqartarputtaa.

Nappaatip pinngoqaammi aalajangersimasumi allannguuteqarneranik patsiseqartumik kingornuttagaavoq. Angajoqqaat arlaat Huntingtongimik nappaateqalersitsisarumik pinngoqaammi allannguuteqarpat, aappariit meeraat tamarmik tamatuminnga kingornussinissamut 50%-imik aarlerinartorsiorput. Taama pisoqassappat siusinnerusukkut kingusinnerusukkulluunniit tamatuminnga nappateqalersoqassaaq. Pinngoqaammi allannguut kingornussimannikkaanni, nappaatigineqalernanilu kinguaanut ingerlateqqinneqassanngilaq.

Nappaat Huntington sunaana?

Akulikissusaa

Nappaat Huntington qaqtiguukannersuuvoq. Danmarkimi taama nappaateqartut 350-it 400-illu missaaniinnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Taakku saniatigut eqqarlerisat pinngoqqaammik immikkut allannguutilimmik Huntingtonimik nappaateqalersitsisartumik kingornussisimasut, sulili napparsimalersimangitsut, amerlapput.

Nappaammik suussusersineq

Huntingtonimik nappaateqartumik angajoqqaqaraanni imal. qatannguteqaraanni taamalu nappateqalersinnaanermut pinngoqaateqarneq paaserusukkaanni tamanna aaversinnikkut qulaajaavigineqarsinnaavoq. Pinngoqqaatitigut nappaammik kingorussisinnaanerup paasiniarnissaa isummerfigitinnagu, nakorsaq nappaatinik kingornuttakkanik immikkut ilisimasalik oqaloqatigineqassaaq. Oqaloqatigiinnermi ilaatigut misissortinnissamik isumaliuteqarnermut patsisaasut, akissutaasullu qanoq kinguneqarsinnaanerat oqaluuserineqassapput. Nakorsaq oqaluutereerlugu pinngoqqaatitigut misissuiffigineqarnissaq kissaatigigaanni, qaammat ataaseq eqqarsarfissinneqareernikkut aaversittoqarsinnaavoq. Qaammatip ataatsip qaangiunnerani misissuinerup inenera nakorsamik oqaloqateqaqqinnermi oqaatigineqassaaq. Pinngoqqaatitigut misissuiffigineqarnissaq kissaatiginerlugu aalajangersinnaanissamut 18-ileereersimasariaqarpoq. Naartusuni, siusissukkut manniup kinguaassallip imal. naartup pinngoqqaatitigut misissuiffigineqarnissaa periarfissaavortaaq.

Nappaammut ersiuteqalereersimagaanni, nakorsamit nappaat pillugu immikkut ilisimasalimmit misissorneqareernikkut, nalinginnaasumik utaqeqqaaranik pinngoqaatineersuusinnaaneranut aaversinnikkut misissortittoqarsinnaavoq. Nakorsamik oqaluussinissamut qanigisamik ilaqarnissaq innersuussutaavoq.

Nakorsaaneq

Nappaat nakorsaammik unikaallatsinneqarsinnaanngilaq ajorunnaarsinneqarsinnaananilu. Ilaatigulli nappaatip ersiutai nakorsaammik nipaallisarneqarsinnaapput. Katsorsaaneq pingaarnepaaq tassaavoq piginnaasat pigiinnarnissaannut sungiusartarneq, tungiorneqarneq paaqqutarineqarnerlu. Ilaatigut isumaginninnermut atatillugu ilinniartitsinikkut, iluaqusersuutitigut qanigisaasunullu oqilisaassinikkut, kommuni ikiuussinnaasarpoq.

